

SPORMETRE

The Journal of Physical Education and Sport Sciences
Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi

DOI: 10.33689/spormetre.1366304

Geliş Tarihi (Received): 25.09.2023 Kabul Tarihi (Accepted): 20.03.2024 Online Yayın Tarihi (Published): 25.03.2024

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN KARIYER UYUM YETENEĞİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ: ANKARA ÖRNEĞİ*

Hamza Uyar¹, Yalçın Uyar², Övünç Erdeveciler^{2†}

¹Serbest Araştırmacı

²Ankara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, ANKARA

Öz: İnsanoğlunun son yıllarda ortaya koyduğu yenilikler bilinen insanlık tarihinde daha önce benzeri görülmemiş gelişmeleri de beraberinde getirmiştir. Ortaya konan yeni teknolojiler, bir yandan yeni iş sahaları ve yeni mesleklerin ortaya çıkmasını sağlarken, diğer yandan mevcut iş seçeneklerinin çeşitlenmesini sağlamıştır. Özellikle endüstrileşme süreciyle birlikte, sporun her geçen gün değişen ve dönüşen hareketli yapısı, bu sektördeki istihdam olanaklarının da geniş bir yelpazeye yayılmasında etkili olmuştur. Bu çalışmada Ankara'daki spor bilimleri fakültelerinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin kariyer uyum yeteneğine yönelik tutumları ve bu tutumların demografik özelliklere göre karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırma ilişkisel tarama modelinde olup, araştırmaya kolayda örnekleme yöntemi ile seçilmiş Ankara'daki (Ankara, Gazi, Hacettepe Üniversiteleri) spor bilimleri fakültelerinde öğrenim gören 444 üniversite öğrencisi katılmıştır. Çalışmada katılımcılara cinsiyet, bölüm, sınıf, lisanslı sporcu ve spora katılım gibi demografik bilgilerin bulunduğu kişisel bilgi formuna ek olarak, Savicas ve Profeli (2012) tarafından geliştirilen, Kanten (2012) tarafından Türkçe geçerlik ve güvenilirliği yapılan Kariyer Uyum Yetenekleri Ölçeği (KUYÖ) kullanılmıştır. Elde edilen verilerin frekans, yüzde hesaplamaları yapılmış, ikili grupların analizinde t-Testi, üç ve daha fazla gruplar için ise One Way Anova testi kullanılmıştır. Araştırmada cinsiyet, öğrenim görülen bölüm ve sınıf değişkenlerine göre anlamlı farklılığa rastlanmazken, spora düzenli katılım ve lisanslı sporcu olma durumu değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin kariyer uyum yeteneği düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Spor bilimleri, öğrenci, kariyer uyum

DETERMINATION OF CAREER ADAPTABILITY LEVELS OF SPORT SCIENCES FACULTY STUDENTS: THE CASE OF ANKARA

Abstract: The innovations that mankind has introduced in recent years have brought about developments unprecedented in the known history of mankind. New technologies have led to the emergence of new fields of work and new professions, while at the same time diversifying existing job options. Especially with the industrialization process, the ever-changing and transforming mobile structure of sports has been effective in expanding the employment opportunities in this sector to a wide range. In this study, it was aimed to investigate the attitudes of the students studying in the faculties of sport sciences in Ankara towards career adaptability and to compare these attitudes according to their demographic characteristics. The research is in the relational survey model and 444 university students studying at the faculties of sport sciences in Ankara (Ankara, Gazi, Hacettepe Universities) selected by convenience sampling method participated in the research. In the study, in addition to the personal information form containing demographic information such as gender, department, grade, licensed athlete and participation in sports, the Career Adaptability Scale developed by Savicas and Profeli (2012) and validated and reliable in Turkish by Kanten (2012) was applied to the participants. Frequency and percentage calculations were made, t-Test was used to analyze paired groups, and One Way Anova test was used for groups of three or more. In the study, it was found that there were no significant differences according to the variables of gender, department of education and class, while there were significant differences according to the variables of regular participation in sports and being a licensed athlete. As a result, it was concluded that the career adaptability levels of sport sciences faculty students were high.

* Bu çalışma 17. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresinde sözel bildiri olarak sunulmuştur.

† Sorumlu Yazar: Övünç ERDEVECİLER, Dr. Öğr. Üyesi., E-mail: erdeveciler@ankara.edu.tr

Key Words: Sports sciences, student, career adaptability

GİRİŞ

Kariyer kelimesi Latince tekerlekli araçlar için yol anlamına gelen “cararia” sözcüğünden türetilmiştir. Kariyer sözcüğünün Fransızca ve İtalyanca kökenlerine bakıldığında ise sözcüğün yine yol, yarış pisti ve son hızda koşmak anlamlarında kullanıldığı görülmektedir (etymonline.com). Daha sonra bu kelime “bir meslekte zaman ve çalışmayla elde edilen aşama, başarı ve uzmanlık” anlamında kullanılmaya başlanmıştır (sozluk.gov.tr). Her ne kadar kelime zaman içerisinde farklı anlamlarda kullanılmış olsa da bu anlamların ortak noktalarının “belirli bir yolda olmayla ilişkili bir süreci” ifade ettiği söylenebilir. Buradan da anlaşılacağı üzere kariyer, eğitim durumu ne olursa olsun sürekli öğrenme ve kişisel gelişim üzerine kurulu olan bir yolculuğu ifade etmektedir. Bir başka deyişle kariyer, çalışma ve emekle inşa edilen bir gelişim sürecidir.

Günümüz çalışma dünyasının dinamik yapısında ayakta kalabilmek, gelişim için risk alabilmek ve buna bağlı olarak yeni iş fırsatlarını değerlendirmek artık herkes tarafından kabul edilen ve çalışma yaşantısının bir parçası olarak görülen normal bir durumdur (Greenwald, 2010). Bu süreç ise kendi içerisinde sürekli bir değişim ve bu değişime uyumu gerektirir. Sadece insanlarda değil tüm canlılarda yeni durumlara uyum sağlayabilme yeteneği hayati önem taşımaktadır. Uyum sağlayabilen popülasyonlar varlıklarını devam ettirirken, uyum sağlayabilme esnekliğini gösteremeyenler yok olup gitme tehlikesi yaşayabilmektedir (Lynch, 1958). Bunun yanında bireysel açıdan bakıldığında insanın kendi kişiliğiyle uyumlu bir kariyer arayışı içerisinde olması, kendisine yeni hedefler koyması ve bunlara hazırlık yapması kariyer hayallerini gerçekleştirmesi bakımından büyük öneme sahiptir (Gholar ve Riggs, 2014). İnsanoğlunun son yıllarda ortaya koyduğu yenilikler bilinen insanlık tarihinde daha önce benzeri görülmemiş gelişmeleri de beraberinde getirmiştir. Bilginin dünya çapında daha hızlı ve etkili şekilde yayılması, iş tanımlarının da değişmesine neden olmuştur (Schwab, 2016). Ortaya konan yeni teknolojiler, bir yandan yeni iş sahaları ve yeni mesleklerin ortaya çıkmasını sağlarken, diğer yandan mevcut iş seçeneklerinin çeşitlenmesine yol açmıştır. Özellikle bilişim teknolojilerindeki gelişmeler geleneksel çalışma koşullarına farklı alternatifler getirerek, sadece bir şehir ya da ülkenin sınırlarına bağlı kalınmaksızın dünyanın neresinde olunursa olunsun iş bulabilmenin ve gelir sağlayabilmenin kapılarını açmıştır. Tüm dünyada sosyal, kültürel ve ekonomik dinamikleri kökünden etkileyen bu değişimlere uyum sağlayabilen çalışanlar ayakta kalmayı başarırken, uyum sağlamayanlar çeşitli zorluklarla karşı karşıya kalabilmektedir. İnsanları öngörülemeyen, yeni görev ve kısıtlamalarla karşı karşıya bırakan böylesi belirsiz bir süreçte ortaya çıkabilecek fırsat ve zorlukların üstesinden gelebilmek, farklı iş ve kariyer geçişlerini başarılı bir şekilde yönetebilmek için kariyer uyum yeteneği büyük önem arz etmektedir (Littleton ve ark., 2000; Hartung ve ark., 2008).

Kariyer uyumu kavramı ilk kez Super (1981) tarafından ortaya atılan kariyer gelişim teorisi içerisinde yer alan “kariyer olgunluğu” kavramı ile gündeme gelmiştir (Super ve Knasel, 1981). Savickas, (1997) ise kariyer olgunluğunun yetişkinlerde kariyer gelişimini anlamadaki etkisinin daha az olduğunu savunarak, onun yerine “uyum sağlama becerisi” kavramının konulmasının kavramın yaş aralığını genişleterek kapsama alanının artırılması bakımından daha faydalı olacağını söylemiştir. Super ve Knasel (1981) kariyer uyumunu, “mevcut veya gelecekte yapıma olasılığı olan işlerin tahmin edilebilmesi ve öngörülemeyen veya değişiklik gösteren işlere karşı uyum sağlayabilmek için hazır olma durumu” olarak tanımlamıştır. Savickas ise bu tanıma “gelecekteki iş rolüne hazırlanma, yeni görevleri ve iş travmasını yönetme ile öngörülemeyen durumlarla başa çıkmaya hazır olma” kavramlarını da ekleyerek kariyer uyumu tanımının çerçevesini daha da genişletmiştir (Savickas, 1997; Savickas, 2002;

Savickas, 2005). Kariyer uyumu ayrıca, kişinin gelişimsel kariyer görevleri, kariyer geçişleri ve iş travmasından kaynaklanan alışılmadık ve karmaşık sorunları çözmeye kullanabileceği bir öz düzenleme yeteneğidir (Tolentino ve ark., 2014). Bunun yanında Savickas ve Porfeli, (2012) kariyer uyum stratejilerini “kaygı, kontrol, merak ve güven” olmak üzere 4 ana başlık altında toplamıştır. Bunların her birinin kendini ve çevreyi keşfetmeyle ilgili olduğunu, bu stratejilerin kişinin kendi kendisini düzenlemesine olanak sağlayacağını söylemiştir. Bu bağlamda kaygının geleceğe bakarak planlama yapmaya, kontrolün gerçekçi kararlar alma ve bunların doğru bir şekilde uygulayabilmeye, merakın yeni fırsatlara açık olmak ve mevcut fırsatları değerlendirmeye, güvenin ise özgüven sahibi olmak ve kişisel ve kişilerarası ilişkileri doğru yönetebilmeye fayda sağlayacağını belirtmiştir (Baumeister ve Vohs, 2007).

Günümüzün ekonomik küreselleşme süreçleri içerisinde hem mevcut koşullara uyum sağlanması hem de coğrafi, politik, ekonomik ve sosyal engellerin aşılması noktasında spor endüstrisinin rolü giderek artmaktadır (Savić ve ark., 2018). Bunun yanında sporun, spor tesislerin inşasından, spor eşyalarının üretimine, spor sağlık hizmetlerinden, spor organizasyonlarına kadar pek çok farklı sektörü etkileyen geniş bir faaliyet alanı vardır (Camy, 2006). Spor sektörü her geçen gün büyüyen bir iş kolu olarak ciddi sayıda insan kaynağını istihdam etmekte, bir çok düşük veya yüksek bütçeli ekonomik faaliyet ve sürece katkı sağlamakta ve insanların yaşam kalitesinin artmasına olumlu yönde etki etmektedir (Drakulevski ve ark., 2014). Bu yönleriyle spor bugün, iş yaratma potansiyeli sunan bir büyüme alanı olarak da tanımlanmaktadır (Camy, 2006). Dolayısıyla hareketli ve değişken doğası nedeniyle spor endüstrisi içerisindeki kariyer fırsatları her geçen artmakta ve çeşitlenmektedir. Bu bağlamda hem bir fırsat hem de değişken yapısı nedeniyle bir tehdit olarak spor endüstrisi içinde görev yapan tüm çalışanların kariyer uyum yeteneği düzeylerinin ne seviyede olduğunu belirlemek önemlidir. Bu çalışma spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin kariyer uyum yeteneği düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Bu modelde “geçmişte veya halen var olan bir durum mevcut haliyle ele alınır ve elde edilen veriler sistematize edilerek yorumlanır” (Karasar, 2020). Buradaki temel amaç, belirli bir örneklem grubunun tutum veya eğilimlerinin belirlenmesidir (Creswell, 2017). İlişkisel tarama modeli ayrıca, araştırmada ortaya konulan varsayım ya da önermelerin doğruluğunun ispatlamasına olanak tanır (Bekman, 2022).

Evren-Örneklem

Araştırmanın evrenini, Türkiye’de spor bilimleri fakültelerinde öğrenim gören öğrenciler oluştururken, araştırmanın çalışma grubunu, Ankara ilinde bünyelerinde spor bilimleri fakültesi bulunan Ankara Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesinde öğrenim gören 444 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu örnekleme yönteminde verilerin, ana kütle içerisinde tesadüfi olmayan bir biçimde en kolay, en hızlı ve ekonomik şekilde toplanması esastır (Malhotra, 2004). Araştırmaya katılan öğrencilerin 181’i kadın, 263’ü erkektir. Katılımcıların büyük bir çoğunluğunu beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencileri oluştururken, yine büyük bir bölümünün 1. sınıfta öğrenim gören öğrenciler olduğu görülmüştür. Bunun yanında katılımcıların çoğunluğunun düzenli olarak spora katılım gösteren ve lisanslı olarak spor yapan öğrencilerden oluştuğu tespit edilmiştir. Katılımcılara ait bilgiler Tablo 1’de detaylı olarak verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların demografik özellikleri

Kişisel Bilgiler	Alt Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	181	40,8
	Erkek	263	59,2
Bölüm	Antrenörlük Eğitimi	130	29,3
	Beden Eğitimi Öğretmenliği	203	45,7
	Spor Yöneticiliği	111	25
Sınıf	1. Sınıf	176	39,6
	2. Sınıf	85	19,1
	3. Sınıf	78	17,6
	4.Sınıf	105	23,6
Lisanslı Sporcu Olma	Evet	286	64,4
	Hayır	158	35,6
Spora Katılım Durumu	Düzenli Olarak	274	61,7
	Ara sıra	109	24,5
	Nadiren	32	7,2
	Hiç	29	6,5
Toplam		444	100

Veri Toplama Araçları

Araştırmada cinsiyet, öğrenim görülen bölüm, sınıf, lisanslı sporcu olma ve spora katılım durumları gibi değişkenlere ilişkin soruların yer aldığı kişisel bilgi formu ile Savicas ve Profeli tarafından 2012 yılında geliştirilmiş olan ve aynı yıl Kanten (2012) tarafından Türkçeye uyarlanarak geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılan “Kariyer Uyum Yetenekleri Ölçeği (KUYÖ)” kullanılmıştır. Kariyer Uyum Yetenekleri Ölçeği (KUYÖ) 5’li Likert tipinde ölçeklendirilmiş olup, Türkçeye uyarlanan formu 19 madde 4 alt boyuttan oluşmaktadır. Alt boyutlar, “kaygı, kontrol, merak ve güven” olarak adlandırılmıştır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 19, en yüksek puan 95’tir. Ölçekten düşük puan alınması, düşük kariyer uyum yeteneğini, yüksek puan alınması ise yüksek kariyer uyum yeteneğini göstermektedir. Kanten’in (2012) yapmış olduğu Doğrulayıcı Faktör Analizi sonuçları “ $\chi^2(df)= 517, 2(144)$, CFI= .93, NFI= .90, GFI= .90, RFI= .90, IFI= .93, RMSEA= .074” şeklinde ortaya çıkmıştır (Kanten, 2012). Ölçeğin alt boyutlarına ilişkin iç tutarlılık katsayılarına bakıldığında ise kaygı, $\alpha= .61$, kontrol, $\alpha= .77$, merak, $\alpha= .79$ ve güven alt boyutunun $\alpha= .81$ olarak hesaplandığı görülmüştür.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler SPSS paket programı yoluyla analiz edilmiştir. Analizler öncesinde uygun şekilde doldurulmayan ya da hatalı işaretleme yapıldığı saptanan formlar çalışmaya dahil edilmemiştir. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla Çarpıklık (Skewness) ve Basıklık (Kurtosis) değerlerine, güvenilirlik için ise Cronbach’s Alfa (α) katsayısına bakılmıştır. Yapılan normallik testi sonucunda Çarpıklık (,116) ve Basıklık (,231) değerlerinin -2 ve +2 arasında değiştiği, böylelikle verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir (Şencan, 2002). Güvenilirlik analizi ise, ölçeğin geneli ve alt boyutları için ayrı ayrı yapılmıştır. Kariyer Uyum Yeteneği Ölçeğinin Cronbach’s Alfa (α) katsayılarından elde edilen değerler veri setinin güvenilir olduğunu göstermektedir (Kayış, 2013). Verilere ilişkin normallik ve güvenilirlik testi sonuçları Tablo 2’de belirtilmiştir. Araştırma bulgularının analizi için ikili gruplar arasındaki farkların belirlenmesinde “Bağımsız Örneklem T Test”, çoklu gruplar arasındaki farkların belirlenmesinde ise “Tek Yönlü Varyans Analizi” kullanılmıştır. ANOVA sonuçlarına göre anlamlı farkın hangi gruptan kaynaklandığının belirlenmesi için ise LSD testi tercih edilmiştir.

Tablo 2. Verilere ilişkin normallik ve güvenilirlik testi sonuçları

Ölçek ve Alt Boyutları	N	Çarpıklık	Basıklık	(α)
Kariyer Uyum Yeteneği Ölçeği	444			,90
Kaygı Alt Boyutu	444			,80
Kontrol Alt Boyutu	444	,116	,231	,74
Merak Alt Boyutu	444			,75
Güven Alt Boyutu	444			,84

BULGULAR

Ölçekten elde edilen veriler spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin demografik değişkenlerine göre analiz edilmiştir. İlgili analizler sonucu ortaya çıkan tablolar aşağıda verilmiştir.

Tablo 3. Cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları

Ölçek ve Alt boyutları	Gruplar	N	\bar{x}	Std. Sapma	t	sd	P*
Kariyer Uyum Yeteneği Ölçeği	Kadın	181	4,34	43524	1,397	442	,163
	Erkek	263	4,28	47273			
Kaygı Alt Boyutu	Kadın	181	4,33	63827	1,448	442	,157
	Erkek	263	4,24	63328			
Kontrol Alt Boyutu	Kadın	181	4,52	44849	1,150	442	,251
	Erkek	263	4,47	47532			
Merak Alt Boyutu	Kadın	181	4,05	59768	,675	442	,500
	Erkek	263	4,01	61342			
Güven Alt Boyutu	Kadın	181	4,48	48225	1,296	442	,196
	Erkek	263	4,41	54170			

*p<0.05

Tablo 3 incelendiğinde cinsiyet değişkenine göre, kariyer uyum yeteneği ölçeğinin bütünü ve alt boyutlarında hiçbir anlamlı farka rastlanmamıştır (Kariyer uyum yeteneği ölçeği [t=-1,397, p<0.05], kaygı alt boyutu [t=1,448, p<0.05], kontrol alt boyutu [t=1,150, p<0.05], merak alt boyutu [t=,675, p<0.05], güven alt boyutu [t=1,296, p<0.05]).

Tablo 4. Öğrenim görülen bölüm değişkenine göre anova testi sonuçları

Ölçek ve Alt Boyutları	Gruplar	\bar{x}	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P*	Fark (LSD)
Kariyer Uyum Yeteneği Ölçeği	Antrenörlük Eğitimi (a)	4,29	,057	3	,029	,136	,873	-
	Bed. Eğt. Öğrt. (b)	4,32	93,000		,211			
	Spor Yöneticiliği (c)	4,32	93,057		,029			
Kaygı Alt Boyutu	Antrenörlük Eğitimi (a)	4,26	,443	441	,222	,498	,608	-
	Bed. Eğt. Öğrt. (b)	4,31	196,100		,445			
	Spor Yöneticiliği (c)	4,24	196,543		,222			
Kontrol Alt Boyutu	Antrenörlük Eğitimi (a)	4,49	1,274	443	,637	2,97	,052	-
	Bed. Eğt. Öğrt. (b)	4,44	94,410		,214			
	Spor Yöneticiliği (c)	4,57	95,684		,637			
Merak Alt Boyutu	Antrenörlük Eğitimi (a)	3,99	,576	6	,288	,782	,458	-
	Bed. Eğt. Öğrt. (b)	4,07	162,476		,368			
	Spor Yöneticiliği (c)	4,01	163,052		,288			
Güven Alt Boyutu	Antrenörlük Eğitimi (a)	4,43	,023	6	,012	,043	,958	-
	Bed. Eğt. Öğrt. (b)	4,44	119,194		,270			
	Spor Yöneticiliği (c)	4,45	119,194		,012			

*p<0.05

Tablo 4 incelendiğinde öğrenim görülen bölüm değişkenine göre kariyer uyum yeteneği ölçeğinin bütünü ve alt boyutlarında hiçbir anlamlı farka rastlanmamıştır (Kariyer uyum yeteneği ölçeği [F(2,441)=,136,p<0.05], kaygı alt boyutu [F(2,441)=,498,p<0.05], kontrol alt boyutu [F(2,441)=,2,976,p<0.05], merak alt boyutu [F(2,441)=,782,p<0.05], güven alt boyutu [F(2,441)=,43,p<0.05]).

Tablo 5. Sınıf değişkenine göre anova testi sonuçları

Ölçek ve Alt Boyutları	Gruplar	\bar{x}	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P*	Fark (LSD)
Kariyer Uyum Yeteneği Ölçeği	1.Sınıf (a)	4,31	,921	3 440 443	,307 ,209	1,466	,223	-
	2.Sınıf (b)	4,36	92,136					
	3.Sınıf (c)	4,35	93,057					
	4.Sınıf (d)	4,23						
Kaygı Alt Boyutu	1.Sınıf (a)	4,39	1,633		,544 ,217	1,229	,299	-
	2.Sınıf (b)	4,33	194,910					
	3.Sınıf (c)	4,34	196,543					
	4.Sınıf (d)	4,18						
Kontrol Alt Boyutu	1.Sınıf (a)	4,50	,292		,097 2,066	,449	,718	-
	2.Sınıf (b)	4,52	95,392					
	3.Sınıf (c)	4,47	95,684					
	4.Sınıf (d)	4,45						
Merak Alt Boyutu	1.Sınıf (a)	4,00	1,909		,636 ,366	1,737	,366	-
	2.Sınıf (b)	4,12	161,143					
	3.Sınıf (c)	4,10	163,052					
	4.Sınıf (d)	3,95						
Güven Alt Boyutu	1.Sınıf (a)	4,45	,855	,307 ,209	1,060	,223	-	
	2.Sınıf (b)	4,47	118,339					
	3.Sınıf (c)	4,48	119,194					
	4.Sınıf (d)	4,36						

*p<0.05

Tablo 5 incelendiğinde sınıf değişkenine göre kariyer uyum yeteneği ölçeğinin bütünü ve alt boyutlarında hiçbir anlamlı farka rastlanmamıştır (Kariyer uyum yeteneği ölçeği [F(3,440)=,223,p<0.05], kaygı alt boyutu [F(3,440)=,299,p<0.05], kontrol alt boyutu [F(3,440)=,718,p<0.05], merak alt boyutu [F(3,440)=,366,p<0.05], güven alt boyutu [F(3,440)=,223,p<0.05]).

Tablo 6. Lisanslı sporcu olma değişkenine göre anova testi sonuçları

Ölçek ve Alt boyutları	Gruplar	N	\bar{x}	Std. Sapma	t	sd	P*
Kariyer Uyum Yeteneği Ölçeği	Evet	286	4,36	,47158	2,938	442	,003*
	Hayır	158	4,22	,42152			
Kaygı Alt Boyutu	Evet	286	4,36	,64056	3,525		,001*
	Hayır	158	4,13	,68761			
Kontrol Alt Boyutu	Evet	286	4,51	,47271	1,404		,161
	Hayır	158	4,44	,44846			
Merak Alt Boyutu	Evet	286	4,07	,63007	2,091		,037*
	Hayır	158	3,95	,55472			
Güven Alt Boyutu	Evet	286	4,48	,54469	2,142	,033*	
	Hayır	158	4,37	,46132			

*p<0.05

Tablo 6 incelendiğinde lisanslı sporcu olma değişkenine göre, kariyer uyum yeteneği ölçeğinin kontrol alt boyutunda anlamlı farka rastlanmazken [$t=1,404$, $p<0.05$], ölçeğin bütünü, kaygı, merak ve güven alt boyutlarında anlamlı farklar olduğu görülmüştür. Kariyer uyum yeteneği ölçeğinin geneli [$t=2,938$, $p<0.05$], kaygı [$t=3,525$, $p<0.05$], merak [$t=2,091$, $p<0.05$] ve güven [$t=2,142$, $p<0.05$] alt boyutlarında lisanslı sporcu olan spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin kariyer uyum yeteneği puanlarının, lisanslı sporcu olmayan öğrencilere oranla daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 7. Spora katılım durumu değişkenine göre anova testi sonuçları

Ölçek ve Alt Boyutları	Gruplar	\bar{x}	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P*	Fark (LSD)
Kariyer Uyum Yeteneği Ölçeği	Hiç (a)	4,26	2,364	3 440 443	,788 ,206	3,823	,010*	d>c,b
	Nadiren (b)	4,15	90,693					
	Ara sıra (c)	4,23	93,057					
	Düzeltilen olarak (d)	4,36						
Kaygı Alt Boyutu	Hiç (a)	4,28	6,710	3 440 443	2,237 ,431	5,184	,002*	d>c,b
	Nadiren (b)	4,01	189,833					
	Ara sıra (c)	4,14	196,543					
	Düzeltilen olarak (d)	4,37						
Kontrol Alt Boyutu	Hiç (a)	4,44	1,197	3 440 443	,399 ,215	1,857	,136	-
	Nadiren (b)	4,37	94,487					
	Ara sıra (c)	4,44	95,684					
	Düzeltilen olarak (d)	4,52						
Merak Alt Boyutu	Hiç (a)	3,95	1,502	3 440 443	,501 ,367	1,363	,253	-
	Nadiren (b)	3,93	161,550					
	Ara sıra (c)	3,97	163,052					
	Düzeltilen olarak (d)	4,08						
Güven Alt Boyutu	Hiç (a)	4,36	1,782	3 440 443	,594 ,267	2,226	,084	-
	Nadiren (b)	4,29	117,412					
	Ara sıra (c)	4,38	119,194					
	Düzeltilen olarak (d)	4,49						

* $p<0.05$

Tablo 7 incelendiğinde spora katılım durumu değişkenine göre kariyer uyum yeteneği ölçeğinin kontrol [$F(3,440)=1,857$, $p<0.05$], merak [$F(3,440)=1,363$, $p<0.05$] ve güven [$F(3,440)=2,226$, $p<0.05$] alt boyutlarında anlamlı farka rastlanmazken, ölçeğin bütünü ve kaygı alt boyutlarında anlamlı farklar olduğu tespit edilmiştir. Ölçeğin bütünü [$F(3,440)=3,823$, $p<0.05$] ve kaygı alt boyutunda [$F(3,440)=5,184$, $p<0.05$] düzenli olarak spor yapan spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin kariyer uyum yeteneği puanlarının, nadiren ve ara sıra spor yapan öğrencilere oranla daha yüksek olduğu görülmüştür.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Öğrenim görülen bölüm değişkenine göre ölçeğin geneli ve alt boyutlarında anlamlı farka rastlanmamıştır. Kanten (2012) üniversite öğrencilerinin kariyer uyum yeteneği düzeylerinin öğrenim görmekte oldukları bölümü isteyerek tercih edip etmemelerine göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiğini söylemiştir. Spor bilimleri fakülteleri genellikle özel yetenek sınavı ve spor özgeçmiş puanı ile öğrenci alımı yapan fakültelerdir. Spor bilimleri fakültesinde öğrenim görmek isteyen öğrencilerin büyük bir çoğunluğu özel yetenek sınavı öncesinde belirli bir hazırlık döneminden geçmektedirler. Dolayısıyla öğrencilerin büyük çoğunluğu bu bölümleri hedefleyen öğrencilerdir. Bir branşa sahip olan ve spor bilimleri fakültesini tercih eden

öğrenciler bu bölümlere ya hali hazırda meşgul oldukları spor branşlarına ileride de antrenör, yönetici ya da öğretmen olarak hizmet edebilmek ya da spor sektörü içerisinde farklı kariyer fırsatları ve hedefleri için devam etmektedirler. Bunun yanında herhangi bir branşa sahip olmayan ancak spor bilimleri tercihi yapan öğrenciler ise hem öğrencilik süresi boyunca aldıkları hem de mezun olduktan sonra alma hakkı elde ettikleri belge, sertifika ve eğitimlerle kariyer tercihlerine yön verebilmektedir. Diğer yandan Şahin ve ark., (2011), tarafından 13 kamu üniversitesinden 1839 üniversite öğrencisi üzerinde yapılan çalışmada, öğrencilerin üniversiteden öncelikli beklentilerinin “mesleğe hazırlama” olduğu ve bu durumun öğrencilerinin kariyer uyumluluk düzeylerini önemli ölçüde etkilediği bulgusuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin lisans öğrenimi boyunca aldıkları eğitimi sahada uygulama şansına sahip olmaları ya da hedefledikleri mesleğe hazırlanmaları noktasında onların kariyer uyum yeteneği düzeyleri üzerinde etkili olabileceği söylenebilir. Zira, Doğan ve ark., (2005) tarafından üniversite birinci sınıf öğrencileri üzerinde yapılan çalışmada öğrenim görülen bölümü değiştirme isteği olan öğrenciler ile öğrenim gördükleri bölümden memnun olan öğrenciler arasında kariyer tercihleri açısından anlamlı farklılık olduğu, öğrenim gördükleri bölümü değiştirme isteği olan öğrencilerin bu bölümleri açıkta kalma korkusuyla tercih ettikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Yine Bircan (2020) tarafından yapılan araştırmada kariyer uyum yeteneği düzeyi ile öğrenim görülen bölümün tercih edilme nedeni arasında anlamlı farkın olduğu, bölümü isteyerek tercih eden öğrencilerin kariyer uyum yeteneği düzeylerinin daha yüksek olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla halihazırda öğrenim gördükleri bölümleri kendi isteğiyle seçen öğrencilerin hem kariyer uyum yeteneklerinin hem de bölümden memnuniyet düzeylerinin onları yalnızca akademik yaşantılarında değil, mesleki yaşantılarında da başarıya götürecektir en önemli unsurlardan biri olduğu söylenebilir.

Çalışmada cinsiyet değişkenine göre ölçeğin geneli ve alt boyutlarında anlamlı farka rastlanmamıştır. Spor, milyarlarca dolarlık bir endüstri olmasının yanında, yerel düzeyde olduğu kadar küresel düzeyde de önemli bir kurum olarak işlev görmektedir (Karen ve Washington, 2015). Bu haliyle spor sektörü cinsiyet ya da eğitim durumu ne olursa olsun çalışanlarına farklı gelir seçeneklerinde, farklı iş imkânları sunabilmektedir. Dolayısıyla cinsiyet parametresinde anlamlı fark olmaması, spor sektöründeki iş imkânlarının hem kadınlara hem de erkeklere uygun farklı iş seçenekleri sunmasından kaynaklanıyor olabilir. Literatür incelendiğinde cinsiyet değişkeni ile kariyer uyum yeteneği düzeyi arasında anlamlı farklılık olmadığını gösteren çalışmalar olduğu dikkat çekmektedir (Hirschi, 2009; Özkaya ve Kılıç, 2023; Creed ve ark.,2009; Zacher, 2014; Kenny ve Bledsoe, 2005; Erus ve Zeren, 2017). Yukarıda verilen çalışmalar ile çalışmamız bulguları benzerlik göstermektedir. Ancak literatür bulgularına bakıldığında kadınların kariyer uyum yeteneği düzeylerinin erkeklere oranla daha yüksek olduğunu gösteren çalışmaların fazlalığı da dikkat çekmektedir (Ferreira, 2012; Hartung ve ark., 2008; O'Connell ve ark., 2008; Kanten, 2012; Cinel ve Oğan, 2021; Yıldız ve Kabasakal, 2023). Yukarıda verilen çalışmaların bulguları ile çalışmamız bulguları benzerlik göstermemektedir.

Çalışmada öğrenim görülen sınıf değişkenine göre ölçeğin geneli ve alt boyutlarında anlamlı farka rastlanmamıştır. Bu durum çalışmaya katılan spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin büyük bir bölümünün birinci, ikinci ve üçüncü sınıf öğrencileri olmasından kaynaklanıyor olabilir. Öğrencilik yılları kariyer planlaması açısından büyük önem taşımaktadır. Öğrencilerin okul hayatı sonrası daha kolay iş bulabilmeleri, çalışmayı hedefledikleri iş sahaları ile ilgili becerilerini geliştirebilmeleri ve iş yaşantısına uyum sağlayabilmeleri öğrencilik yıllarında kariyer planlarına gereken önemi vermelerinden geçmektedir (Yaşar ve Sunay, 2019). Yükseköğretim öğrencileri, mezun olmaya yaklaştıkça, ileride diplomasını

alacakları olası mesleklerine uyum sağlamak, kariyer yönelimleriyle ilgili eksiklerini ve sorunları izlemek, bunlara çözüm bulmak, eğitim ve yaşam talepleri arasında bir denge kurmak zorundadırlar. Bunun yanında kariyerle ilgili bu görevleri aile, akran ve eğitim kurumundan beklentileri bağlamında da yönetmek zorundadırlar (Creed ve ark., 2009). Savickas ve Porfrel (2012), sınıf ve eğitim kalitesinin önemine vurgu yaparak, öğrencilerin özellikle üniversite son sınıfta, kariyer yönelimlerine karar verdiklerini, bu kararın üniversite son sınıfta şekillendiğini söylemiştir. Zacher (2014) ise, üniversitede alınan eğitimin kalitesine vurgu yaparak, üniversitede öğrenim görülen süre arttıkça öğrencilerin mesleki anlamda özgüven düzeylerinin de arttığını bunun da kariyer uyum yeteneği üzerinde olumlu etkisi olduğunu belirtmiştir. Buradan hareketle öğrencilerin kariyer uyum yeteneği ile aldıkları eğitimin kalitesinin doğru orantılı olduğu, öğrenciler bir üst sınıfa geçtikçe aldıkları eğitimin kalitesi sayesinde kariyer adaptasyonlarının gittikçe yükseldiği söylenebilir. Acar ve Ulutaş (2017) ile Karadaş ve ark., (2017) tarafından yapılan çalışmalar ile çalışmamız sonuçları benzerlik göstermektedir.

Araştırmada “lisanslı sporcu olma” değişkenine göre anova sonuçlarına bakıldığında kaygı, merak ve güven alt boyutlarında anlamlı farklılık gözlemlendiği ayrıca ölçeğin genelinde de lisanslı sporcu olanların, lisanslı sporcu olmayan öğrencilerin kariyer uyum toplam puanlarından anlamlı derecede yüksek olduğu tespit edilmiştir. İlgili literatür incelendiğinde sporcu olmanın burslar, güçlü sosyal ilişkiler ve profesyonel ağ gibi pek çok önemli avantajı olabileceği ifade edilmiştir (Ackerman, 2012). Döşyılmaz ve Şirin (2021), sporun, akademik dereceleri tamamlama veya işle ilgili becerileri geliştirme fırsatlarını artırdığı, atletik gelişim ve ilerlemeyle sınırlı olmayan büyüme ve gelişmeye yönelik desteği artırdığı ve sporun kariyer başarısıyla bağlantılı olduğu belirtmişlerdir. Bu durum kariyer planlama açısından güçlü bağlantıların önemini vurgulamaktadır. Diğer yandan alanda yapılan bazı çalışmaların bulgularımızla farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Kennedy ve Dimick (1987), sporcu öğrencilerin kariyer gelişimlerine daha fazla dikkat edilmesi gerektiğini çünkü bu sporcuların kariyer gelişim kriterlerinin sporcu olmayan öğrencilerle karşılaştırıldığında genellikle daha düşük olduğunu belirtmişlerdir. Benzer şekilde Ackerman (2012), sporcu-öğrencilerin amatör veya profesyonel olarak spora katılmasının kariyer gelişimi üzerindeki olumsuz etkilerinden bazılarının zaman eksikliği, stres ve zihinsel yorgunluk, derslere devam etmeme sonucu düşük notlar olduğunu belirtmiştir. Murphy ve ark., (1996), güçlü ve ayrıcalıklı atletik kimliklere sahip üniversite öğrencisi sporcuların gecikmiş kariyer gelişimi yaşayabileceğini ifade etmişlerdir. Bu durum kariyer uyumunda sporcu olmanın bir dezavantaj yaratacağı fikrini desteklemektedir.

Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin spora katılım durumları incelendiğinde “kaygı” alt boyutunda ve ölçeğin genelinde anlamlı farklılık gözlemlenmiştir. Sporcular açısından bakıldığında antrenman ve müsabakalar için yoğun bir efor sarf etmek, bulunduğu seviyeleri korumak ve yüksek rekabet seviyelerinde tutunabilmek açısından oldukça önemlidir (Wylleman ve De Knop, 1997). Sporun doğası gereği ulaşılmak istenen hedefe doğru planlı sistemli ve disiplinli bir çaba vardır (Durak, 2011). Sporcuların kariyer hedeflerine ulaşmak süreci de ister sporculuk kariyeri isterse de sporculuk sonraki dönem için efor gerektiren bir süreçtir. Bu sebeptendir ki hayatının belirli bir döneminde sporla uğraşmış ya da uğraşmaya devam eden bireyler kariyer gelişimlerinde de bu efor ve çabayı sürdürebileceklerdir. Düzenli olarak spor yapan bireylerin ölçek toplam puanının diğerlerine göre anlamlı düzeyde yüksek çıkmış olması da bu tezimizi desteklemektedir. Temel ve Kazım (2018), 508 üniversite öğrencisiyle yürüttükleri çalışmada spor yapan öğrencilerin diğerlerine oranla genel kariyer gelecek düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu, bunun sebebinin ise sporun bedensel, fiziksel ve bilişsel gelişme üzerindeki etkisiyle açıklanabileceğini ifade etmişlerdir. Bulgulardan ve ilgili

literatürden edinilen bilgiler ışığında düzenli olarak spor yapmanın kariyer uyumunu anlamlı bir şekilde artırdığını söylemek mümkündür.

Sonuç olarak Ankara ilinde öğrenim gören spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin kariyer uyum yeteneği düzeylerinin spora düzenli katılım ve lisanslı sporcu olma durumlarına göre farklılık gösterdiği, alt boyutlarda en yüksek düzeyde katılımı kontrol alt boyutunda, en düşük düzeyde katılımı ise merak alt boyutunda gösterdikleri görülmüştür. Ölçeğin geneline bakıldığında ise spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin kariyer uyum yeteneği düzeylerinin ($\bar{x}=4,20$) yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

KAYNAKLAR

Acar, S & Ulutaş, A. (2017). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümü öğrencilerinin kariyer uyum yeteneklerini belirlemeye yönelik bir araştırma. *International Journal of Human Sciences*, 14(4).

Ackerman, C. A. (2012). *Exploration of factors related to the development of vocational identity in collegiate student-athletes* (Doctoral dissertation, University of Kansas).

Baumeister, R. F., & Vohs, K. D. (2007). Self-Regulation, ego depletion, and motivation. *Social and personality psychology compass*, 1(1), 115-128.

Bekman, M. (2022). Halkla ilişkiler uygulamalarında nicel araştırma yöntemi: ilişki tarama modeli. *Meriç Uluslararası Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 6(16), 238-258.

Bircan, Y. H. (2020). *Üniversite son sınıf öğrencilerinde kariyer uyumunun psikososyal değişkenler açısından incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Camy, J. (2006). Employment opportunities in the sports sector: A review of the European situation. *Beyond the Scoreboard. Youth Employment Opportunities & Skills Development in the Sport Sector*, 85-104.

Cinel, M. O., & Oğan, E. (2021). İş hayatında duygusal zekâ ve kariyer uyum yeteneği arasındaki ilişki. *Alanya Akademik Bakış*, 5(1), 369-391.

Creed, P. A., Fallon, T., & Hood, M. (2009). The relationship between career adaptability, person and situation variables, and career concerns in young adults. *Journal of vocational behavior*, 74(2), 219-229.

Doğan, İ., Saraçlı, S. & Saraçlı, Z. (2005). Üniversiteye yerleşen öğrencilerin bölüm memnuniyetlerinin ridit analizi ile incelenmesi ve Osmangazi Üniversitesi İ.İ.B.F. birinci sınıf öğrencileri üzerine bir uygulama. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(2), 175-184.

Creswell, J. W. (2017). *Araştırma Deseni Nitel, Nicel ve Karma Yöntem Yaklaşımları*. (S. B. Demir Çev.). Ankara: Eğiten Kitap.

Döşyılmaz, E., & Şirin, T. (2021). Examining the professional career values and career awareness of athlete-students: the sample of the faculty of sports sciences. *Physical Education of Students*, 25(4), 239-248.

Drakulevski, L., Nakov, L., & Iliev, F. (2014). Sports management and opportunities for professional development. *Research in Physical Education, Sport & Health*, 3(1).

Durak, N. (2011). Gelenek ve modernite etkileşimi bağlamında spor etiği. *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (27), 43-63.

Erus, S. M., & Zeren, Ş. G. (2017). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik kariyer uyumları. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, (3), 657-668.

Ferreira, N. (2012). *Constructing a psychological career profile for staff retention*. (Unpublished doctor's thesis). University of South Africa, Pretoria, South Africa.

- Gholar, C., & Riggs, E (2014). *Professional athlete & sports official*. (Eds, Libal, J). Simon and Schuster.
- Greenwald, J (2010). *Sports Industry*. Ferguson Publishing Company. New York.
- Hartung, P. J., Porfeli, E. J., & Vondracek, F. W. (2008). Career adaptability in childhood. *The Career Development Quarterly*, 57, 63–74. <http://doi.org/10.1002/j.2161-0045.2008.tb00166.x>
- Hartung, P.J., Porfeli, E.J., & Vondracek, F.W. (2008). Career adaptability in childhood. *Career Development Quarterly*, 57(1), 63–74.
- Hirschi, A. (2009). Career adaptability development in adolescence: Multiple predictors and effect on sense of power and life satisfaction. *Journal of vocational behavior*, 74(2), 145-155.
- <https://sozluk.gov.tr/> Erişim: 08.11.2023.
- <https://www.etymonline.com/word/career> Erişim: 08.11.202.
- Kanten, S. (2012). Kariyer uyum yetenekleri ölçeği: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (16), 191-205.
- Karadaş, A., Duran, S., & Kaynak, S. (2017). Hemşirelik öğrencilerinin kariyer planlamaya yönelik görüşlerinin belirlenmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 8(1), 1-8.
- Karasar, N. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemi (35. Baskı)*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Karen, D., & Washington, R. (2015). *Sociological perspectives on sport: The games outside the games*. New York, NY: Routledge.
- Kennedy, S. R., & Dimick, K. M. (1987). Career maturity and professional sports expectations of college football and basketball players. *Journal of College Student Personnel*.
- Kenny, M. E., & Bledsoe, M. (2005). Contributions of the relational context to career adaptability among urban adolescents. *Journal of Vocational Behavior*, 66(2), 257–272. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2004.10.002>
- Littleton, S. M., Arthur, M. B., & Rousseau, D. M. (2000). *The future boundaryless careers*. In A. Collin & R.A. Young (Eds.), *The future of career* (pp. 101–114). New York, NY: Cambridge University Press.
- Lynch, K. (1958). Environmental adaptability. *Journal of the American Institute of Planners*, 24(1), 16-24.
- Malhotra, N. K. (2004). *Marketing Research an Applied Orientation, 4. Edition*, Pearson Prentice Hall, New Jersey
- Murphy, G. M., Petitpas, A. J., & Brewer, B. W. (1996). Identity foreclosure, athletic identity, and career maturity in intercollegiate athletes. *The sport psychologist*, 10(3), 239-246.
- O’Connell, D. J., McNeely, E., & Hall, D. T. (2008). Unpacking personal adaptability at work. *Journal of Leadership and Organizational Studies*, 14, 248–259.
- Özkaya, B., & Kılıç, Ö. U. (2023). Eğitim fakültesi son sınıf öğrencilerinin kariyer kararlılığının yordayıcıları: Kariyer uyum yetenekleri, planlanmış rastlantı becerileri ve toplumsal cinsiyet rolleri. *Kariyer Psikolojik Danışmanlığı Dergisi*, 6(2), 66-85.
- Savić, Z., Ranđelović, N., Stojanović, N., Stanković, V., & Šiljak, V. (2018). The sports industry and achieving top sports results. *Facta Universitatis, Series: Physical Education and Sport*, 15(3), 513-522.
- Savickas, M. L. (1997). Career adaptability: An integrative construct for life-span, life-space theory. *The career development quarterly*, 45(3), 247-259.
- Savickas, M. L. (2002). Career construction. *Career choice and development*, 4th ed.; Brown, D., Ed.; Jossey-Bass: San Francisco, CA, USA, 149(205), 14-38.

- Savickas, M. L. (2005). The theory and practice of career construction. *Career development and counseling: Putting theory and research to work*, Lent, R.W., Brown, S.D., Eds.; John Wiley & Sons: Hoboken, NJ, USA 1, 42-70.
- Savickas, M. L., & Porfeli, E. J. (2012). Career Adapt-Abilities Scale: Construction, reliability, and measurement equivalence across 13 countries. *Journal of vocational behavior*, 80(3), 661-673.
- Schwab, K. (2016). The fourth industrial revolution: What it means, how to respond. <https://www.weforum.org/agenda/2016/01/the-fourth-industrial-revolution-what-it-means-and-how-to-respond/> Erişim Tarihi: 17.09.2023.
- Super, D. E., & Knasel, E. G. (1981). Career development in adulthood: Some theoretical problems and a possible solution. *British journal of guidance and counselling*, 9(2), 194-201.
- Şahin, İ., Zoraloğlu, Y. R., & Fırat, N. Ş. (2011). Üniversite öğrencilerinin yaşam amaçları, eğitsel hedefleri üniversite öğreniminden beklentileri ve memnuniyet durumları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 3(3), 429-452.
- Temel, V., & Kazım, N. A. S. (2018). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin kariyer geleceği algı düzeylerinin incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(3), 35-45.
- Tolentino, L. R., Sedoglavich, V., Lu, V. N., Garcia, P. R. J. M., & Restubog, S. L. D. (2014). The role of career adaptability in predicting entrepreneurial intentions: A moderated mediation model. *Journal of Vocational Behavior*, 85(3), 403-412.
- Wylleman, P., & De Knop, P. (1997). Elite student-athletes: Issues related to career development and social support. Paper presented at the 12th Annual Conference on Counseling Athletes, Springfield, US: Springfield College, 29.05-01.06.97.
- Yaşar, O. M., & Sunay, H. (2019). Spor bilimleri öğrencilerine yönelik kariyer farkındalığı ölçeğinin (KFÖ) geliştirilmesi. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 7-22.
- Yıldız, F., & Kabasakal, Z. (2023). Üniversite öğrencilerinin kariyer uyumluluk düzeylerinin kariyer endişeleri ve kariyer kararı verme öz yeterliği açısından incelenmesi. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi (AKAD)*, 15(28), 91-103.
- Zacher, H. (2014). Individual difference predictors of change in career adaptability over time. *Journal of Vocational Behavior*, 84(2), 188-198.